

ning faa vi kun derigennem, at vi gaa til at ændre Grundloven. Endvidere har der jo i de senere Aar arbejdet sig stærke Krav frem om at faa Valgretten udvidet til at omfatte Kvinder og Tyende og om, at Valgretsaldere ned sættes. Ogsaa disse Krav, mene vi, maa imødekommes, for at Folketinget kan blive et mere klart og fuldstændigt Udtryk for Befolkningen, end det nu er, og det forekommer os naturligt, at disse store Dele af Befolkningen ved at faa Valgret til Folketinget blive medbestemmende ved den almindelige Revision af Forfatningen, som maa følge efter dette Forslags Gennemførelse, og ved hvilken man jo vil komme til at skabe det fremtidige Grundlag for vort politiske Liv. Men dette naas kun derved, at man følger den af Regeringen foreslaaede Fremgangsmaade: først at ordne disse Forhold vedrørende Folketinget og derefter at gaa over til den almindelige Forfatningsrevision, der maa følge efter.

Vi ere slet ikke blinde for, at det vil volde adskillige Vanskeligheder at faa gennemført denne begrænsede, men dog fra et Venstrestændpunkt ret betydningsfulde Grundlovsændring. Vanskelighederne ere jo imidlertid ikke til Stede for at skræmme os, men for at vi skulle overvinde dem, og der er i Forslaget en stærk bærende Kraft, nemlig det Ønske, som fra alle Sider næres om at naa til en retfærdigere Valgkredsordning, og denne er forhaabentlig stærk nok til at bære mere med sig, thi nu at gennemføre en Grundlovsændring, der kun tager Sigte paa at faa Valgkredsenes Antal fastsat i Grundloven, saaledes som man fra Højres Side ønsker det, anse vi for ugørligt. Kravene om de mere vidtgaaende Fordringer med Hensyn til Folketingets Sammensætning, som jeg før nævned, ere efterhaanden blevne saa stærke, at de ikke lade sig skubbe til Side, og det vilde ogsaa være urigtigt og uklogt at gøre det, thi disse Krav ere berettigede. Ved at imødekomme dem paa den Maade, som det er foreslaaet, faa vi efter min Mening Grundlovsarbejdet ind i det Spor, der bedst fører os frem til en almindelig Forfatningsrevision, hvor ikke blot Landstingets Omdannelse og i Forbindelse dermed den privilegerede Valgrets Afskaffelse, men ogsaa mange andre forfatningsmæssige Forhold maa tages op til grundig Overvejelse.

Vi have fra vor Side i alt væsentligt sluttet os til Forslaget. Flertallet, Venstres Medlemmer, indenfor Udvalget stiller kun

enkelte Forslag om Ændringer, nemlig Ændringsforslagene under Nr. 1, 2, 3 og 4. Ved disse Ændringsforslag ønske vi at forebygge, at Antallet af privilegerede Vælgere til Landstinget bliver forøget som Følge af, at Kvinder faa Valgret til Folketinget. Da vi ved en almindelig Forfatningsrevision ønske den privilegerede Valgrets Afskaffelse, vil man forstaa, at vi fra vor Side ikke holde af at gaa med til at forøge de privilegerede Vælgeres Tal, det vilde være lidet formaalstjenligt at gøre det, selv om vi selvfølgelig godt indse, at det i Praksis vil have ganske forsvindende Betydning. Det, at Kvinder faa privilegeret Valgret til Landstingsvalgene, vil jo ikke faa nogen som helst Betydning hverken i konservativ Retning eller til den anden Side. Praktisk set vil det være et ganske underordnet Spørgsmaal, men principielt ønske vi gennem disse Ændringsforslag at faa slaaet fast, at vort Arbejde i Forfatningssagen skal bygges paa den almindelige Valgrets Grund. Det er, hvad jeg kortelig skal sige om disse Ændringsforslag. De øvrige Ændringsforslag, der ere stillede af Mindretallene, skal jeg ikke omtale paa dette Tidspunkt, da de jo sikkert ville blive motiverede af Mindretallene.

Der er derimod et andet Punkt, jeg kunde have Lyst til ganske kortelig at røre ved, og det er dette, at jeg ser, at Venstreflertallets Stilling i Grundlovsudvalget er bleven ret skarpt kritiseret af et ledende Højreblad her i København, for saa vidt man da kan tale om ledende Højreblade, nemlig „Nationaltidende“. I en Artikel om Vilkaarene for en Forfatningsforandring udtalte det sig i Gaar om Venstreflertallets Stilling, som det er stærkt utilfreds med — som Venstremænd kan jeg for saa vidt ikke beklage, at Højre er utilfreds med Venstres Stilling —, men det er ikke blot Venstreflertallets Stilling i Udvalget, det er utilfreds med. Ogsaa Konseilspræsidentens Udtalelser om Forfatningsspørgsmaalet og det ærede Medlem fra Ringkøbings (J. C. Christensen) Udtalelser herom kritiseres ret skarpt. Der udtales følgende: „Det varede ikke længe, førend Udtalelser af J. C. Christensen m. fl. gav os Medhold, idet han — ja, endog Konseilspræsidenten — udtalte, at Folketingsreformen kun var en Forløber for og „Forberedelse“ til Landstingsreformen.“ Og senere udtales følgende: „Det turde maaske nu være fastslaaet tilstrækkelig stærkt, at Regeringspartiet i alle dets Afskygninger *ikke* ønsker (eller formaar) at blive staaende paa Halvvejen i Forfatnings-